

Muistio
28.2.2026

Kuvaus korjuujäljen valvonnan toteuttamisesta

Metsäkeskus valvoo kasvatushakkuiden korjuujälkeä tarkastamalla kasvatushakkuiden toteutuksen lainmukaisuutta. Sen tarkistamiseksi kerätään tietoa toteutuneista kasvatushakkuista ja verrataan kerättyjä tietoja metsälainsäädännössä asetettuihin rajoihin.

Valvonnassa hyödynnetään erilaisia kaukokartoitusaineistoja, jolla kohteet luokitellaan mahdollisiksi riskikohteiksi tai sellaisiksi kohteiksi, joissa ei aineistojen perusteella arvioida olevan erityistä riskiä lakirajojen rikkomisesta. Riskiä arvioidaan muun muassa puuston määrän, hakkuun voimakkuuden, maaperän painumien, ajouraston osuuden tai määrän, hakkuun toteuttamisajankohdan, visuaalisten havaintojen tai Metsäkeskukselle muutoin toimitetun aineiston pohjalta. Käytettäviä kaukokartoitusaineistoja ovat tällä hetkellä KALLIO-ohjelmissa kerätty laserkeilausaineistot ja ilmakuvat, erilaiset satelliittiaineistot sekä näistä tuotetut jatkojalosteet kuten metsävaratieto, latvusmallit ja kasvillisuusindeksi. Käytettävien aineistojen lista voi muuttua, kun erilaisia aineistoja tulee saataville.

Luokittelu alkaa, kun tieto kohteen hakkuusta saadaan. Se voi tulla satelliittiseurannan, metsävaratiedon päivittymisen, erillisen ilmoituksen tai Metsäkeskuksen tekemän paikkatietoanalyysin kautta. Mikäli kohde todetaan luokittelussa riskittömäksi kohteeksi muiden kuin laserkeilausaineistojen pohjalta, siirretään se odottamaan laserkeilausaineistojen pohjalta tehtävää luokittelua. Näin jokainen kohde tulee lopulta luokitelluksi myös laserkeilausaineistojen pohjalta.

Mikäli kohde luokitellaan riskikohteeksi minkä tahansa aineiston perusteella, aloitetaan sen osalta tarkempi tarkastelu. Siihen voi kuulua esimerkiksi lisäanalyysien tekeminen muista aineistoista, kohteen visuaalinen tarkastelu tai erillinen lisätiedonkeruu kohteelta. Lisäanalyysina voi olla esimerkiksi satelliittiaineistosta havaitun voimakkaan harvennuksen tapauksessa saman kohteen analysointi laserkeilausaineistosta tai tarkastelu ilmakehän aineistosta. Mikäli kohde todetaan tarkastelussa aiheelliseksi riskikohteeksi, tehdään kohteelle tarkastus, jossa selvitetään, onko kohteella noudatettu metsälainsäädännön määräyksiä.

Kohde voidaan tarkastaa maastossa tai kaukokartoitusaineistojen perusteella. Kaukokartoitusaineistot voivat olla valmiiksi olemassa olevia tai ne voidaan kerätä tarkastusta varten. Tiedot kerätään vähintään niistä tunnuksista, joiden perusteella kohteen arvioitiin olevan riskikohde, myös muut tunnuksien voidaan kerätä harkinnan tai tarpeen mukaan. Asianosaisilla on mahdollisuus toimittaa heidän keräämiään aineistoja (esimerkiksi omaavaltatietoa) kohteelta, mikäli aineistoja on olemassa. Kaikista maastossa tarkastettavista kohteista kerätään tiedot puuston korjuuvaurioista. Mikäli kohde tarkastetaan maastossa, ilmoitetaan maastotarkastuksesta etukäteen asianosaisille ja tarjotaan mahdollisuutta osallistua maastotarkastukseen. Mikäli tarkastus tehdään aineistojen perusteella, ilmoitetaan tästä asianosaisille kun tarkastus otetaan käsittelyyn, jotta asianosaisilla on mahdollisuus toimittaa halutessaan lisätietoja kohteesta mahdollisimman aikaisessa vaiheessa.

Muistio
28.2.2026

Tarkastuksen jälkeen tietoja verrataan lainsäädännössä säädettyihin rajoihin ja arvostellaan kohde niiden perusteella. Arvostelussa eritellään ne kohdat, joita tarkastuksella on arvioitu ja ilmoitetaan täyttävätkö ne lainsäädännön vaatimukset. Vaatimukset täyttävien kohtien osalta arvostelu on "hyväksyttävä" ja vaatimukset rikkovien kohtien osalta "virheellinen". Tuloksen valmistuttua kuullaan asianosaisia tarkastuksen tuloksesta. Mikäli tuloksesta ollaan erimielisiä, voidaan suorittaa tarvittaessa Metsäkeskuksen harkinnan mukaan lisätiedonkeruu, jolla tulosta varmistetaan. Myös tässä vaiheessa asianosaiset voivat toimittaa heillä kohteesta olevia tietoja tarkastustuloksen arvioinnin tueksi.

Kuulemisen jälkeen päätetään tarvittavista jatkotoimista, näitä voivat olla esimerkiksi asian saattaminen poliisille tai Metsäkeskuksen harkinta muista kohteella tarvittavista jatkotoimenpiteistä, kuten uudistamisen varmistamisesta.